

Intern Controleplan 2022-2025

Versie: 1.0
Datum: mei 2022
Opgesteld door: R. Vaal

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Doelstelling	3
1.2 Interne controle en verbijzonderde interne controle	4
1.3 Rechtmatigheidsverantwoording	4
1.3 Kaders intern controleplan	6
2. Positionering en verantwoordelijkheden	7
2.1 College	7
2.2 Gemeenteraad	7
2.3 Accountant	7
2.4 Directie	7
3. Te controleren processen	9
3.1 Uitgangspunten	9
3.2 Totstandkoming scoping processen intern controleplan	9
3.3 Te controleren processen	10
3.4 Deelwaarnemingen	12
3.5 Criteria beoordeling processen	12
4. Uitvoering verbijzonderde interne controles	13
4.1 Informeren team	13
4.2 Uitvoering van de verbijzonderde interne controle	13
4.3 Rapporteren van bevindingen, formuleren van aanbevelingen en verbeterpunten	13
4.4 Rapportages	13
5. Groeipad interne controle en verbijzonderde interne controle	14
Bijlage 1 Planning intern controleplan 2022-2025	16
Bijlage 2 Auditplan 2022	17

1. Inleiding

Voor u ligt het intern controleplan 2022-2025 van de gemeente Vlissingen. Dit plan vormt de basis voor de verplichting zorg te dragen voor de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie conform artikel 212/213 van de Gemeentewet. Dit plan is opgesteld conform artikel 22 van de financiële verordening gemeente Vlissingen 2022. In dit artikel is gesteld dat het college zorgt voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen (conform Gemeentewet art 213, derde lid onder a. en b.) en de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van bezittingen en het vermogen van de gemeente. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

Het interne controleplan kent een vierjaarcyclus die aansluit op een nieuwe college periode van 4 jaar en op het vereiste van artikel 17 lid 2 van de Financiële verordening Vlissingen 2022. Hierin is opgenomen dat 'de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteuren-vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de 4 jaar. Naast het interne controleplan zal er jaarlijks een auditplan worden opgesteld. Hierin wordt per jaar uitgewerkt welke interne controles worden uitgevoerd. Het jaarplan van het eerste jaar in de vierjaarcyclus zal in het meerjarencontroleplan worden geïntegreerd. Zie bijlage 1 voor het controleplan 2022-2025 en bijlage 2 voor het auditplan 2022.

1.1 Doelstelling

De interne controle van een decentrale overheid, is gericht op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige toestandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen, alsmede de risico's die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde genoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid.

Interne controle heeft voor de gemeente Vlissingen als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. Tevens biedt een interne controle de kans op het (tijdig) treffen van preventieve (beheers)maatregelen om onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen. De resultaten uit interne controles geven informatie over in hoeverre de gemeente Vlissingen beheersing heeft over de bedrijfsvoering, ofwel 'in control' is.

De interne controle richt zich op de 9 rechtmatigheidscriteria (zie paragraaf 3.5). Dit betekent dat de interne controle onder andere gericht is op het opvolgen van de wet- en regelgeving, voorschriften, instructies en procedures. Er zal moeten worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De vraagstelling is bijvoorbeeld of aanbestedingen, subsidies, omgevingsvergunningen, verkopen, leges burgerzaken etc. rechtmatig tot stand zijn gekomen.

1.2 Interne controle en verbijzonderde interne controle

Van belang is om het onderscheid tussen de interne controles (IC) binnen de teams en de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC wordt uitgevoerd door een onafhankelijke medewerker. De VIC kan gezien worden als 'de controle van de controles'. Er wordt getoetst of de inrichting van het proces voldoende waarborgen bevat voor een rechtmatige en juiste uitkomst ervan. Het proces en niet zozeer de uitkomst is object van controle.

De gemeente Vlissingen kiest voor de volgende inrichting van de Three lines of defence:

1. IC wordt belegd binnen de teams (1e lijn);
2. Team Finance & Control, Kwaliteitsadviseur (staf) en concerncontroller signaleren, toetsen, adviseren en ondersteunen de 1^e lijn op het gebied van IC (2^e lijn).
3. VIC wordt belegd bij een medewerker(s) binnen de staf (3^e lijn).

Bovenstaande inrichting is een groeimodel voor de periode 2022-2025. Het groeimodel richt zich ten aanzien van de 1^e lijn in eerste instantie op het beschrijven van de processen in 2022 en 2023 zoals opgenomen in dit intern controleplan. In deze processen is sprake van onder andere functiescheiding, invoercontroles, vier-ogen-principe. Dit worden ook wel beheersmaatregelen genoemd. Deze beheersmaatregelen worden in eerste instantie gezien als lijncontroles (IC). Indien er geen sprake is van beheersmaatregelen in een proces, zal worden onderzocht of dit alsnog wenselijk is. Na het beschrijven van de processen, zal vanaf 2023 de IC verder worden geprofessionaliseerd. In hoofdstuk 5 zal het groeimodel nader worden toegelicht.

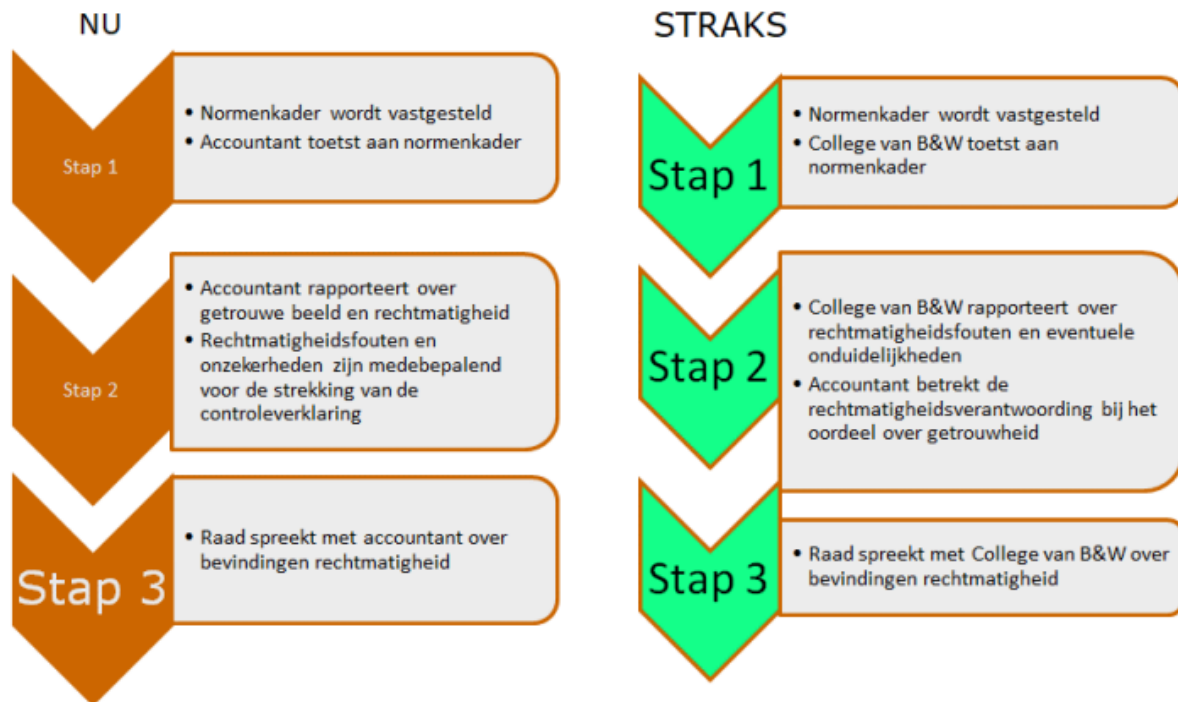
Het auditplan 2022 heeft betrekking op VIC. Zoals in de inleiding aangegeven zal er jaarlijks een auditplan worden opgesteld.

1.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Het college is en blijft verantwoordelijk voor de rechtmatigheid binnen de organisatie. In de huidige situatie vormt de accountant hierover een oordeel, brengt hij of zij er verslag over uit en gaat hierover in gesprek met de gemeenteraad. Vanaf verslagjaar 2023 stelt het college deze verantwoording op, die opgenomen wordt in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. De accountant controleert of die verantwoording (als onderdeel van de jaarrekening) getrouw is.

Het uitgangspunt was dat het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording door het college voor het eerst zou plaatsvinden over het boekjaar 2021 (in het voorjaar van 2022). In 2021 is bekend gemaakt dat naar verwachting gemeenten voor het boekjaar 2022 voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Dit onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. Op 31 mei 2022 heeft de parlementaire goedkeuring in de 2^e kamer plaatsgevonden. De 1^e kamer moet het wetsvoorstel nog behandelen. De 2^e kamer heeft besloten om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, in te laten gaan met ingang van het verslagjaar 2023. De jaarrekening voor het verslagjaar 2023 wordt in het kalenderjaar 2024 vastgesteld. In dit Interne controleplan 2022-2025 houden we er rekening mee dat de aanstaande wetwijziging zal plaatsvinden.

Onderstaande afbeelding geeft schematisch de huidige situatie versus de nieuwe situatie (rechtmatigheidsverantwoording) weer:

Afbeelding 1: Huidige situatie versus de nieuwe situatie

Met een rechtmatigheidsverantwoording geeft het college aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Belangrijke doelstelling van de wijziging is dat de gemeente zelf de verantwoording moet kunnen onderbouwen. Het college stelt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De basis hiervoor zijn de 3 rechtmatigheidscriteria, welke niet worden afgedekt door het getrouwheidsoordeel. Dit zijn het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium en misbruik & oneigenlijk gebruik criterium (zie paragraaf 3.5 voor een nadere toelichting).

De commissie BBV heeft een modeltekst voor de rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. In de paragraaf bedrijfsvoering geeft het college een toelichting op alle afwijkingen (onrechtmatigheden/onduidelijkheden), die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De IC en de VIC dragen wij bij aan de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording middels de volgende activiteiten:

- Het opstellen van zelfstandige risicoanalyses;
- De beoordeling en vastlegging van processen en daarin opgenomen beheersmaatregelen;
- De beoordeling van de beheersmaatregelen in relatie tot de risicoanalyse;
- Het uitvoeren van controlewerkzaamheden om het bestaan en werking van de beheersmaatregelen vast te stellen;
- Het rapporteren van bevindingen en aanbevelingen;
- Het monitoren van de opvolging van bevindingen en aanbevelingen.

De rapportages vanuit de IC (nog verder te ontwikkelen) en VIC zullen input zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

1.3 Kaders intern controleplan

Het wettelijk kader voor het interne controleplan 2022-2025 is geregeld in:

Externe kaders

- De Gemeentewet;
- Het Besluit begroting en verantwoording (BBV);
- Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO);
- Kadernota rechtmatigheid 2022 (BBV).

Interne kaders

- Financiële verordening 2022;
- Controleprotocol Gemeente Vlissingen;
- Normen- en toetsingskader (jaarlijks vast te stellen).

2. Positionering en verantwoordelijkheden

2.1 College

Het college is verplicht (cf. art.212/213 van de gemeentewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening, en voor het daaraan ten grondslag liggende (financiële) beheer. Het college legt verantwoording af aan de Raad over de uitvoering en adequate vastlegging hiervan. Het college dient zodanige maatregelen te treffen dat de rechtmatigheid van de algehele uitvoering gewaarborgd is. Een van die maatregelen is het laten opstellen van een intern controleplan. Het college geeft vanaf het boekjaar 2023 invulling aan de verplichting aan een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekenings. Dit onderdeel maakt een onderdeel uit van het oordeel van de accountant.

2.2 Gemeenteraad

De opdrachtverstrekking aan de accountant met betrekking tot de controle van de jaarstukken vindt plaats door de Raden. In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is vastgelegd wat deze controle minimaal behelst. De Raad stelt het controleprotocol, het normenkader, de verantwoordingsgrens (i.v.m. rechtmatigheidsverantwoording) en de goedkeurings- en rapportagetoleranties voor de accountant vast. De Raad stelt de jaarrekening vast. Daarbij heeft de Raad de mogelijkheid om met betrekking tot bepaalde onrechtmatigheden een indenniteitsprocedure te starten. Indien onrechtmatigheden voortkomen uit eigen regelgeving heeft de Raad de bevoegdheid om bij voldoende uitleg omtrent deze onrechtmatige handelingen achteraf decharge te verlenen aan het college. Indien de regel goed is maar de naleving onvoldoende, dan is de Raad verantwoordelijk om het college op te dragen maatregelen te nemen die een adequate naleving verzekeren.

2.3 Accountant

De accountant controleert de jaarrekening en verstrekt een verklaring waarin hij een oordeel geeft over het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarstukken inclusief de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording. De accountant is verantwoordelijk voor een degelijke en begrijpelijke onderbouwing van zijn oordeel in het verslag van bevindingen. Daarnaast rapporteert de accountant zijn constatering aan het college in een managementletter (bevindingen en aanbevelingen interne beheersingsomgeving) en aan de gemeenteraad in een accountantsverslag (rapport van bevindingen jaarrekeningcontrole).

2.4 Directie

De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het intern controleplan. Een samenvatting van alle bevindingen over het voorgaande boekjaar wordt eenmaal per jaar (februari/maart) aan de directie aangeboden die vervolgens rapporteert aan het college.

De ambtelijke eindverantwoordelijkheid voor de verbijzonderde interne controle ligt bij de directie. De verantwoordelijkheid voor uitvoering van de IC en VIC is belegd bij:

1^e lijn

De basis van de interne controle is een goede administratieve organisatie en de daarin ingebouwde interne beheersing. Elke teamleider en proceseigenaar binnen de gemeente heeft inzicht nodig in wat er fout kan gaan in zijn/haar proces en welke maatregelen hij/zij moet treffen om te voorkomen dat deze fout wordt gemaakt. Deze IC in de 1e lijn moet zichtbaar geborgd zijn in het werkproces. Hierbij kan aan functiescheiding, invoercontroles, vier-ogen-principe e.d. worden gedacht. In 2022 en 2023 zullen de processen, welke zijn opgenomen in het intern controleplan, in beeld worden

gebracht en worden vastgelegd conform de uitgangspunten van procesmanagement van de gemeente Vlissingen.

2^e lijn

Er zal daarnaast ook sprake zijn van IC in de 2e lijn. De 2^e lijn is binnen de gemeente Vlissingen de afdeling Finance & Control, de stafmedewerkers (o.a. kwaliteit adviseur) en de concerncontroller. Zij signaleren, toetsen, adviseren en ondersteunen (o.a. eventueel uitvoeren van controles) de 1^e lijn.

3^e lijn

De 3^e lijn behoort tot het werkgebied van de VIC. Dit betreft een onafhankelijke functie, welke de controles conform het intern controleplan zal uitvoeren. De VIC draagt daarnaast zorg voor de eindrapportage interne controles aan de directie en college. Tevens draagt de VIC ook zorg voor een concept van de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

3. Te controleren processen

3.1 Uitgangspunten

Bij de inrichting van de controleplanning wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met:

1. De meest significante processen (significant voor de beoordeling van financiële rechtmatigheid) volgens opgave accountant;
2. De meest recente resultaten uit de interim-controle en de jaarrekeningcontrole, zoals deze zijn gerapporteerd door de accountant in de managementletter en het accountantsverslag;
3. De resultaten uit de interne controles over het laatste boekjaar;
4. Overige relevante interne en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de rechtmatigheid van de beheershandelingen.

3.2 Totstandkoming scoping processen intern controleplan

Om te komen tot de scoping voor het intern controleplan worden de baten, lasten en balansmutaties als volgt geanalyseerd:

- De baten en lasten zijn op basis van de laatste begroting geanalyseerd. In de interne controle worden in ieder geval alle baten en lasten groter dan de materialiteit van 1% (voor 2022: € 2.700.000) opgenomen.
- Processen lager dan de materialiteitsgrens worden ook opgenomen in het interne controleplan. Dit zijn processen die de gemeente zelf relevant vindt om te beheersen en welke zijn afgestemd met de accountant. Hierbij wordt volstaan met minder interne controlewerkzaamheden dan wel werkzaamheden met minder diepgang.
- De gemeente Vlissingen heeft een aantal materiele processen (zie onderstaande tabel) uitbesteed. De gemeente Vlissingen controleert deze uitbesteedde processen niet zelf en zijn om deze reden niet opgenomen in het intern controleplan. De desbetreffende organisaties hebben hun eigen werkprocessen en controles. De gemeente Vlissingen ontvangt jaarlijks een controle verklaring van de accountant. Er zal gedurende het jaar wel contact plaatsvinden met deze organisaties omtrent de stand van zaken van de uitgevoerde interne controles. Dit is vooral van belang bij het CZW bureau en de Gemeentelijke Vervoer Centrale Zeeland. De reden hiervan is dat eventuele onrechtmatigheden ook gelden voor de gemeente Vlissingen.

Proces	Organisatie	Toelichting
Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen	CZW bureau	CZW bureau verstrekt elk jaar de jaarrekening, de controleverklaring en een accountantsverslag. Financiële stromen komen in de jaarrekening van de gemeente Vlissingen.
Vervoer (Collectief en leerlingenvervoer)	Gemeentelijke Vervoer Centrale Zeeland (GVC)	GVC verstrekt elk jaar de jaarrekening, de controleverklaring en een accountantsverslag. Financiële stromen komen in de jaarrekening van de gemeente Vlissingen.
Participatiewet	Orionis	De accountant van Orionis verstrekt een specifieke verklaring over Orionis. Er hoeven geen aanvullende controlewerkzaamheden meer te worden uitgevoerd.
Inkooporganisatie Jeugd (GGD)	GGD	GGD verstrekt elk jaar de jaarrekening, de controleverklaring en een accountantsverslag.
Belastingopbrengsten	De belasting samenwerking Walcheren/ Schouwen-Duiveland	Men stelt jaarlijks een controleplan op en deze wordt verstuurd aan de gemeente Vlissingen. De accountant van de gemeente Middelburg verstrekt een specifieke verklaring op over de belastingsamenwerking.

3.3 Te controleren processen

In onderstaande tabel zijn de te controleren processen voor het interne controleplan 2022-2025 opgenomen. De processen hebben ook een risicoclassificatie (significant, high en low) gekregen. Deze zal jaarlijks worden beoordeeld. De risicoclassificatie is bepaald op de financiële impact (omvang) van de processen en bijbehorende verslaggevingsrisico's (risico's in het kader van de jaarrekeningcontrole). De risicoclassificatie is ook afgestemd met de accountant.

Financiële processen en balansposten	Risico inschatting	Toelichting (significant en high risico)
1. Inkoop & aanbesteding		
Tussentijds inkoopanalyse obv 1e halfjaar	Significant	In het inkoop- en aanbestedingsproces is sprake van grote financiële stromen. Er is daarnaast sprake van een potentieel frauderisico. Tevens kan er sprake zijn van significante transacties met verbonden partijen en/of significante transacties die buiten het kader van de normale bedrijfsvoering vallen.
Inkoopanalyse 2022 obv 4 jaars spendanalyse	Significant	
Betalingsproces inclusief beoordeling prestatielevering	High	
Integrale controle wijzigingen crediteurenstamgegevens	Low	
2. Grondexploitaties		
Grond aankopen en verkopen	Significant	Grondexploitaties kennen een grote mate van subjectiviteit en complexiteit ten aanzien van de waardering. Significante transacties die buiten het kader van de normale bedrijfsvoering vallen en daarnaast fraudegevoelig kunnen zijn.
Herziening Grex 1e 2e	Significant	
3. Sociaal Domein WMO		
Controle op ondersteuningsplan en beschikkingen, berichtenverkeer en facturatie	Significant	I.v.m. de artikel 12 status sociaal domein en de grote financiële stromen binnen het sociaal domein is de risico inschatting op significant beoordeeld.
4. Sociaal Domein Jeugd		
Controle op ondersteuningsplan en beschikkingen, berichtenverkeer, woonplaatsbeginsel, ouderlijk gezag, leeftijd jeugdige	Significant	I.v.m. de artikel 12 status sociaal domein en de grote financiële stromen binnen het sociaal domein is de risico inschatting op significant beoordeeld.
5. Subsidies		
Controle op subsidieverleningen 2022	High	Er kan sprake zijn van een verhoogd risico in verband met het onterecht verstrekken van subsidies. Betreffen transacties die buiten het kader van de normale bedrijfsvoering vallen en daarnaast fraudegevoelig kunnen zijn.
Controle op subsidievaststellingen 2021	High	
6. Personeel		
Controle op personeel in- en uitdienst dossiers en declaraties.	High	Een verhoogd potentieel (fraude)risico bij betalingen aan personeel als gevolg van onjuiste registratie in salarisadministratie, onjuist doorvoeren vernieuwde wet- en regelgeving (bijvoorbeeld: cao-loonaanpassingen, werkgevers/pensioenafdracht etc.) of onjuiste declaraties.
Controle aansluiting financiële administratie met salarisadministratie	High	
Controle op WKR	High	
Controle op Bruto/Netto	High	
7. Treasury		
Controle op nieuwe afgesloten kasgeldleningen en langlopende leningen	High	Significante transacties die buiten het kader van de reguliere bedrijfsvoering vallen. Mutaties hebben veelal een incidenteel (niet repeterend) karakter.
Controle op naleving schatkistbankieren	High	

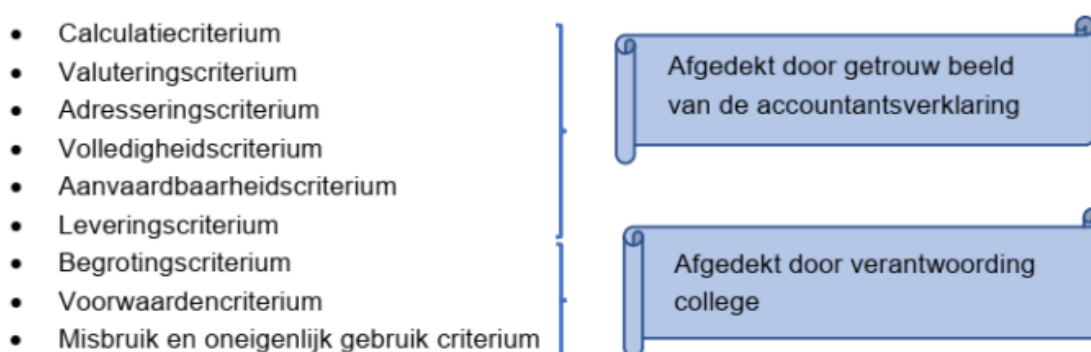
8. Parkeeropbrengsten		
Controle parkeerdossiers	Low	
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Low	
Controle op juiste invoer tarief vs verordening	Low	
9. Omgevingsvergunningen		
Controle omgevingsvergunningen dossiers (aanvraag, registratie, facturatiebewijs)	Low	
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Low	
Controle op juiste invoer tarief vs verordening	Low	
10. Huuropbrengsten		
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Low	
11. Memoriaalboekingen		
Controle op memoriaalboekingen (zichtbare functiescheiding en passende verantwoording)	Significant	Memoriaalboekingen kunnen significante transacties betreffen die buiten het kader van de normale bedrijfsvoering vallen. Mutaties hebben veelal een incidenteel (niet repeterend) karakter.
12. Algemene uitkering		
Aansluiting fin. admin op beschikkingen/circulaires	High	Binnen de gemeente Vlissingen sprake van een negatieve algemene reserve.
Controle op verwerking circulaires	High	
13. Reserves en voorzieningen		
Controle of mutaties door de Raad zijn goedgekeurd	Significant	Grote mate van subjectiviteit en onzekerheid omtrent de volledigheid van de balanspost.
14. Begrotingsrechtmatigheid		
Controle op begrotingsonrechtmatigheden (lasten en baten) conform fin. verordening	Significant	Onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording.
15. Afschrijvingen en investeringen		
Aansluiting subadministratie MVA en financiële administratie	High	Betreft een inschatting van de levensduur (afschrijvingstermijnen) en eventuele restwaarde in combinatie met de omvang van de balanspost.
Aansluiting afschrijvingsterm subadm en afschrijvingsbeleid fin verordening	High	
Controle afschrijvingstermijnen (consistentie en rekenkundige juistheid)	High	
16. Burgerzaken		
Aansluiting tarief applicatie vs verordening	Low	
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Low	
Controle op dossiers (aanvraag-registratie-facturatie bewijs (meerdere typen))	Low	
17. Marktgeld/liggelden/graven		
Aansluiting tarief applicatie vs verordening	Low	
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Low	
Controle op dossiers (aanvraag-registratie-facturatie bewijs (meerdere typen))	Low	
18. Inkomende subsidies (baten)		
Dossiers toekenningen 2022	High	Enige mate van onzekerheid omtrent definitief vaststellen van de subsidiebat (wellicht niet tijdig of volledig voldoen aan subsidievoorwaarden).
19. Debiteurenbeheer		
Aansluiting debiteurenlijst en ouderdomsanalyse	Low	
Gegevensgerichte afloopcontrole	Low	

3.4 Deelwaarnemingen

Bij uitvoering van de VIC vindt er een controle plaats door middel van een deelwaarneming (steekproef). In bijlage 2 is een voorstel gedaan van het aantal te controleren dossiers. Het aantal deelwaarnemingen per proces is afgestemd met de accountant. Het is uiteraard altijd mogelijk om het aantal te controleren dossiers uit te breiden. Dit zal jaarlijks worden beoordeeld.

3.5 Criteria beoordeling processen

Voor de VIC ligt de focus op de 9 rechtmatigheidsaspecten (zie onderstaande afbeelding).

In de onderstaande tabel is een toelichting gegeven op de bovenstaande 9 criteria.

Criterium	Soort	Toelichting
Begrotings	Rechtmatigheid	Financiële handelingen moeten passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Het totaal moet passen binnen het opgestelde en geautoriseerde programma.
Voorwaarde	Rechtmatigheid	Nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen.
Misbruik en Oneigenlijk gebruik	Rechtmatigheid	De interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (= misbruik). De interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (rechts)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (= oneigenlijk gebruik).
Calculatie	Getrouwheid	De vastgestelde bedragen zijn juist berekend.
Valutering	Getrouwheid	Het tijdstip van betaling en de verantwoording van verplichtingen is juist.
Levering	Getrouwheid	Juistheid van ontvangen goederen en/of diensten.
Adressering	Getrouwheid	De persoon of organisatie waar een financiële stroom naar toe is gegaan, is juist (rechthebbende).
Volledigheid	Getrouwheid	Alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, zijn ook verantwoord.
Aanvaardbaarheid	Getrouwheid	De financiële beheershandeling past bij de activiteiten van de gemeente en in relatie tot de kosten is een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen.

4. Uitvoering verbijzonderde interne controles

4.1 Informeren team

Voorafgaande aan de daadwerkelijke uitvoering van een VIC, wordt de teamleider of proceseigenaar geïnformeerd over de inhoud van de controle aanpak en planning van de werkzaamheden. Tevens worden afspraken gemaakt wie het aanspreekpunt is en wat er vooraf gedaan kan worden om de controle zo efficiënt mogelijk uit te voeren. De proceseigenaar of teamleider heeft de mogelijkheid aanvullende toetsingsvragen in de controle aanpak op te laten nemen wanneer deze relevant zijn voor zijn bedrijfsvoering.

4.2 Uitvoering van de verbijzonderde interne controle

De uitvoering van de VIC is gericht op het verkrijgen van inzicht in de opzet, bestaan en de werking van het proces en de mogelijke risico's. Deze zullen op basis van een aantal deelwaarnemingen worden uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten kan een oordeel worden gegeven of het proces voldoende waarborgen biedt ten aanzien van rechtmatigheid.

De uitkomsten van de VIC worden vastgelegd in een toetsformulier. Dit gebeurt voor elk dossier afzonderlijk. De toetsvragen worden voorzien van een oordeel. De uitkomsten van alle dossiers worden gerapporteerd middels een dashboard. Vastlegging vindt plaats in de auditmodule van de applicatie Naris. Het is uitermate van belang te benadrukken dat met de teamleider of proceseigenaar en/of medewerker de geconstateerde bevindingen worden afgestemd (hoor- en wederhoor). Doel hiervan is om gedragenheid van de bevindingen te krijgen.

4.3 Rapporteren van bevindingen, formuleren van aanbevelingen en verbeterpunten

Na afstemming met de teamleider of proceseigenaar en/of medewerker zal er een terugkoppeling plaatsvinden middels een controleverslag en zal er een gesprek plaatsvinden omtrent de bijsturingacties. Dit zal inclusief een Probleem Risico Oorzaak Aanbeveling analyse zijn.

Deze analyse zorgt ervoor dat:

- Het juiste probleem en de bijbehorende oorzaken worden benoemd;
- De bijsturingacties aansluiten om de oorzaken op te lossen;
- De mogelijkheid ontstaat om te toetsen of de acties de daadwerkelijke oorzaak van het probleem oplost.

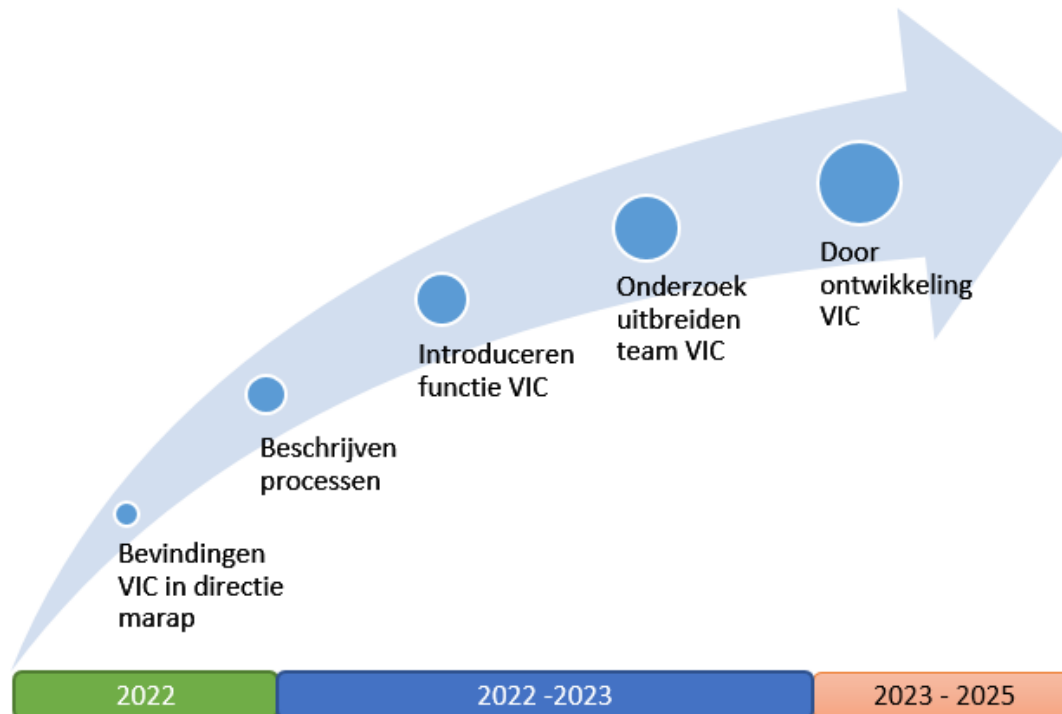
In ieder controleverslag wordt een oordeel opgenomen of het proces, op basis van de bevindingen, wel of niet voldoende waarborg biedt om de rechtmatige uitvoering te borgen.

4.4 Rapportages

De voortgang en bevindingen van het interne controle plan worden jaarlijks middels een eindrapportage intern controleplan aan het directieteam en het college ter kennisgeving gerapporteerd. Dit gebeurt op hoofdlijnen. De directeur Bedrijf en Beheer en de teamleider of proceseigenaren ontvangen na afronding van een interne controle een deelrapportage.

5. Groeipad interne controle en verbijzonderde interne controle

De voorgenomen ontwikkelingen van de interne controle en verbijzonderde interne controle in periode 2022 – 2025 zijn als volgt:

Afbeelding 2: Groeipad interne controle en verbijzonderde interne controle

Stap 1 Bevindingen VIC in directiemaraps (2022)

Vanuit de interne controles door de VIC kunnen bevindingen inclusief verbeterpunten (acties en aanbevelingen) van toepassing zijn. Het is belangrijk dat deze verbeterpunten worden opgevolgd en over de voortgang wordt gerapporteerd. De directiemarap is hier een passend document voor. In 2022 zal hier mee worden gestart.

Stap 2 Beschrijven processen (2022 - 2023)

Het doel is om in 2022 en 2023 de te controleren processen conform het intern controleplan 2022-2025 te beschrijven en vast te leggen in de procesmanagementtool BlueDolphin. Voor de procesbeschrijvingen is het belangrijk dat de risico's en beheersmaatregelen worden vastgelegd. Dit is namelijk de basis voor de interne controle vanuit de 1^e lijn. Er zal ook worden beoordeeld of verbeteringen in de opzet van de processen kunnen worden doorgevoerd. Een aantal processen, zoals inkoop- en aanbesteding, subsidies en sociaal domein jeugd zijn al beschrijven.

Stap 3 Introduceren van de functie VIC (2022 - 2023)

De functie van VIC (auditor) is tot op heden nog niet aanwezig binnen de gemeente Vlissingen. Een financieel adviseur binnen het team Advies Finance & Control doet tot op heden alle werkzaamheden ten aanzien van rechtmatigheid (o.a. opstellen intern controleplan, normenkader, uitvoeren interne controles). Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording en om een kwalitatief een goed oordeel te kunnen geven over de rechtmatigheid binnen de gemeente Vlissingen is het belangrijk dat:

1. De functie van VIC wordt geïntroduceerd.
2. Bepalen waar de functie van VIC wordt gepositioneerd (betreft een onafhankelijke rol).

Stap 4 Onderzoek uitbreiden team VIC (2022 - 2023)

Om de verbijzonderde interne controles verder te professionaliseren is het wenselijk om te onderzoeken of de functie van VIC kan worden uitgebreid naar 2 fte. Hierbij kan worden gedacht aan een senior en junior VIC-er of een VIC-er die zich specifiek richt op het Sociaal Domein. Met een uitbreiding, kan er naast de vaste werkzaamheden ten aanzien van rechtmatigheid, ook veel meer de focus worden gelegd op de doorontwikkeling van de VIC (zie stap 5).

Stap 5 Doorontwikkeling VIC (2023 - 2025)

In deze jaren vindt de doorontwikkeling plaats door met name:

- Verdere professionalisering van de verbijzonderde interne controles (o.a. procesgerichte controles).
- Opzetten en coördineren van actiemanagement (PDCA cyclus).
- Adviseren en ondersteunen 1^e en 2^e lijn bij het opzetten en verbeteren van de interne controles. Indien van toepassing: Het ondersteunen en opzetten van interne controles welke worden uitgevoerd door de teams zelf.
- Het uitvoeren van niet financieel georiënteerde interne controles (op verzoek van management of college).

Bijlage 1 Planning intern controleplan 2022-2025

Proces	Frequentie	2022	2023	2024	2025
1. Inkoop & aanbesteding					
Inkoopanalyse (tussentijds en volledig 2022)	Jaarlijks	x	x	x	x
Betalingsproces (inclusief prestatiebeoordeling)	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle wijzigingen crediteurenstamgegevens	1 x per 2 jaar	x		x	
2. Grondexploitaties					
Grond aankopen	Jaarlijks	x	x	x	x
Grond verkopen	Jaarlijks	x	x	x	x
Herziening Grex 1e en 2e herziening	Jaarlijks	x	x	x	x
3. Sociaal Domein Wmo					
Vervoer	Jaarlijks	x	x	x	x
Hulpmiddelen	Jaarlijks	x	x	x	x
Dagbesteding	Jaarlijks	x	x	x	x
Begeleiding	Jaarlijks	x	x	x	x
Huishoudelijke hulp	Jaarlijks	x	x	x	x
4. Sociaal Domein Jeugd					
Jeugd	Jaarlijks	x	x	x	x
5. Subsidies					
Subsidieverleningen en vaststellingen	Jaarlijks	x	x	x	x
6. Personeel					
Indienst, uitdienst en declaraties	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle aansluiting financiële administratie met salarisadministratie	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle op WKR	1 x per 2 jaar	x		x	
Controle op Bruto/Netto	1 x per 2 jaar	x		x	
7. Treasury					
Controle op nieuwe afgesloten kasgeldleningen en langlopende leningen	1 x per 2 jaar	x		x	
Controle op naleving schatkistbankieren	1 x per 2 jaar	x		x	
8. Parkeeropbrengsten					
Controle parkeerdossiers (aanvraag, registratie, facturatiebewijs)	1 x per 2 jaar	x		x	
Controle op aansluiting applicatie (giraal/chartaal/naheffingen) met Coda	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle op juiste invoer tarieven versus verordening	Jaarlijks	x	x	x	x
9. Omgevingsvergunningen					
Controle omgevingsvergunningen dossiers (aanvraag, registratie, facturatiebewijs)	1 x per 2 jaar	x		x	
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle op juiste invoer tarieven versus verordening	Jaarlijks	x	x	x	x
10. Huuropbrengsten					
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Jaarlijks	x	x	x	x
11. Memoriaalboekingen					
Controle op memoriaalboekingen	Jaarlijks	x	x	x	x
12. Algemene uitkering					
Aansluiting fin admin op beschikkingen/circulaires	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle op verwerking circulaires	Jaarlijks	x	x	x	x
13. Reserves en voorzieningen					
Controle of mutaties door de Raad zijn goedgekeurd	Jaarlijks	x	x	x	x
14. Begrotingsrechtmatigheid					
Controle op begrotingsonrechtmatigheden	Jaarlijks	x	x	x	x
15. Afschrijvingen en investeringen					
Aansluiting subadministratie MVA en financiële administratie	1 x per 2 jaar	x		x	
Aansluiting afschrijvingsterm subadm en afschrijvingsbeleid fin verordening	1 x per 2 jaar	x		x	
Controle afschrijvingstermijnen (consistentie en rekenkundige juistheid)	1 x per 2 jaar	x		x	
16. Burgerzaken					
Controle op dossiers (aanvraag-registratie-facturatie bewijs (meerdere typen))	1 x per 2 jaar	x		x	
Aansluiting tarieven applicatie versus verordening	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Jaarlijks	x	x	x	x
17. Marktgeld/liggelden/graven					
Controle op dossiers (aanvraag-registratie-facturatie bewijs (meerdere typen))	1 x per 2 jaar	x		x	
Aansluiting tarieven applicatie versus verordening	Jaarlijks	x	x	x	x
Controle op aansluiting applicatie met Coda	Jaarlijks	x	x	x	x
18. Inkomende subsidies (baten)					
Dossiers toekenningen 2022	1 x per 2 jaar	x		x	
19. Debiteurenbeheer					
Aansluiting debiteurenlijst en ouderdomsanalyse	1 x per 2 jaar	x		x	
Afloopcontrole debiteuren	1 x per 2 jaar	x		x	

Bijlage 2 Auditplan 2022

Proces	Financiële omvang	Dossiers	Frequentie	2022									2023		
				April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt
1. Inkoop & aanbesteding															
Inkoopanalyse (tussentijds en volledig 2022)	€ 101.062.055,00	N.v.t.	2x per jaar						x	x				x	x
Betalingsproces (inclusief prestatiebeoordeling)	€ 101.062.055,00	120	2x per jaar			x							x		
Controle wijzigingen crediteurenstamgegevens		Obv aantal mutaties	2x per jaar				x						x		
2. Grondexploitaties															
Grond aankopen	€ 320.000,00	Obv aantal mutaties	2x per jaar						x				x		
Grond verkopen	€ 23.000.000,00	Obv aantal mutaties	2x per jaar						x				x		
Herziening Grex 1e en 2e herziening	€ 15.097.000,00	Integraal	2x per jaar						x	x				x	x
3. Sociaal Domein Wmo															
Vervoer	€ 1.230.000,00	10	2x per jaar			x						x			
Hulpmiddelen	€ 1.450.000,00	10	2x per jaar			x						x			
Dagbesteding	€ 2.700.000,00	10	2x per jaar			x						x			
Begeleiding	€ 5.200.000,00	15	2x per jaar			x						x			
Huishoudelijke hulp	€ 5.400.000,00	15	2x per jaar			x						x			
4. Sociaal Domein Jeugd															
Jeugd	€ 17.500.000,00	50	2x per jaar			x						x			
5. Subsidies															
Subsidieverleningen en vaststellingen	€ 5.600.000,00	10	1 x per jaar								x				
6. Personeel															
Indienst, uitdienst en declaraties	€ 14.300.000,00	20	2x per jaar				x				x				
Controle aansluiting financiële administratie met salarisadministratie		N.v.t.	2x per jaar				x				x				
Controle op WKR		10	2x per jaar				x				x				
Controle op Bruto/Netto		10	2x per jaar				x				x				
7. Treasury															
Controle op nieuwe afgesloten kasgeldleningen en langlopende leningen	€ 4.700.000,00	10	1 x per jaar										x		
Controle op naleving schatkistbankieren		10	1 x per jaar										x		
8. Parkeeropbrengsten															
Controle parkeerdossiers (aanvraag, registratie, facturatiebewijs)	€ 625.000,00	5	1 x per jaar							x					
Controle op aansluiting applicatie (giraal/chartaal/naheffingen) met Coda		N.v.t.	1 x per jaar											x	
Controle op juiste invoer tarieven versus verordening		N.v.t.	1 x per jaar											x	
9. Omgevingsvergunningen															
Controle omgevingsvergunningen dossiers (aanvraag, registratie, facturatiebewijs)	€ 1.500.000,00	5	1 x per jaar							x					
Controle op aansluiting applicatie met Coda		N.v.t.	1 x per jaar											x	
Controle op juiste invoer tarieven versus verordening		N.v.t.	1 x per jaar											x	
10. Huuropbrengsten															
Controle op aansluiting applicatie met Coda		N.v.t.	1 x per jaar											x	
11. Memoriaalboekingen															
Controle op memoriaalboekingen		N.v.t.	2x per jaar				x					x			
12. Algemene uitkering															

Aansluiting fin admin op beschikkingen/circulaires		N.v.t.	3x per jaar				x				x			x	
Controle op verwerking circulaires		N.v.t.	3x per jaar				x				x			x	
13. Reserves en voorzieningen															
Controle of mutaties door de Raad zijn goedgekeurd	€ 28.789.000,00	N.v.t.	2x per jaar				x						x		
14. Begrotingsrechtmatigheid															
Controle op begrotingsonrechtmatigheden		N.v.t.	2x per jaar				x						x		
15. Afschrijvingen en investeringen															
Aansluiting subadministratie MVA en financiële administratie		N.v.t.	1x per jaar										x		
Aansluiting afschrijvingsterm subadm en afschrijvingsbeleid fin verordening		N.v.t.	1x per jaar										x		
Controle afschrijvingstermijnen (consistentie en rekenkundige juistheid)	€ 7.900.000,00	10	1x per jaar										x		
16. Burgerzaken															
Controle op dossiers (aanvraag-registratie-facturatie bewijs (meerdere typen))	€ 712.000,00	5	1x per jaar							x					
Aansluiting tarieven applicatie versus verordening		N.v.t.	1x per jaar											x	
Controle op aansluiting applicatie met Coda		N.v.t.	1x per jaar											x	
17. Marktgeld/liggelden/graven															
Controle op dossiers (aanvraag-registratie-facturatie bewijs (meerdere typen))	€ 685.000,00	5	1x per jaar							x					
Aansluiting tarieven applicatie versus verordening		N.v.t.	1x per jaar											x	
Controle op aansluiting applicatie met Coda		N.v.t.	1x per jaar											x	
18. Inkomende subsidies (baten)															
Dossiers toekenningen 2022		Obv aantal subsidies	2x per jaar			x							x		
19. Debiteurenbeheer															
Aansluiting debiteurenlijst en ouderdomsanalyse		N.v.t.	2x per jaar			x							x		
Afloopcontrole debiteuren		N.v.t.	2x per jaar			x							x		